

CHÍNH TRỊ HỌC SO SÁNH (COMPARATIVE POLITICS) 2020

Giảng viên: TS. Nguyễn Thành Trung

Thời gian: 7:30-10:30

E-mail: trungnt@hcmussh.edu.vn

Trợ giảng: Vũ Thành Công, M.A.

MỤC ĐÍCH KHÓA HỌC:

Khóa học này, trước hết, cung cấp các khung phân tích cơ bản như văn hóa, cấu trúc căn bản, và thể chế để sinh viên có thể sử dụng để tìm hiểu các hệ quả chính trị khác nhau. Chúng ta sẽ sử dụng các luận đề lý thuyết và cứ chứng thực tiễn từ một số trường hợp điển hình để phân tích một vài câu hỏi chính yếu trong ngành khoa học chính trị: Gốc rễ của phát triển kinh tế hay xung đột chính trị là gì? Kinh tế và hệ thống chính trị có mối quan hệ gì? Các quốc gia xây dựng hệ thống chính trị khác nhau như thế nào?

Các bài học trong khóa học sẽ giúp sinh viên có thể phân tích hệ thống chính trị của các quốc gia khác. Vào cuối khóa học, sinh viên có thể hiểu và thảo luận một loạt các sự kiện chính trị khắp thế giới, dựa trên các định đề lý thuyết được cung cấp trong khóa học.

Trong cuộc sống hàng ngày chúng ta thường quan tâm tới thế giới ngay xung quanh chúng ta. Tuy nhiên, đối với các thế giới khác, chúng ta thường phớt lờ hay bỏ mặc tìm hiểu. Nhiều người trong chúng ta bận rộn với những mối quan tâm cá nhân, nhưng các chuỗi sự kiện văn hóa, chính trị quốc tế xảy ra gần đây chứng minh cho nhu cầu chúng ta cần phải có sự quan tâm và hiểu biết, ít nhất về mặt căn bản, đối với các quốc gia và dân tộc khác. Mục tiêu chính yếu của khóa học là tạo ra cho sinh viên sự nhận thức cũng như tư duy phản biện đối với các vấn đề chính trị.

Cuối khóa học, sinh viên có thể giải thích các khái niệm như: dân chủ (democracy), chuyên chế (authoritarianism), văn hóa chính trị (political culture), hình thái chính trị, và phương pháp so sánh. Ngoài ra, sinh viên có kiến thức về mối quan hệ giữa các cá nhân, chủ thể, và quá trình tương tác giữa các hệ thống chính trị khác nhau cả trong lịch sử và đương đại. Sinh viên cũng có thể biết đặt câu hỏi và biết phương cách để tìm ra câu trả lời cho câu hỏi đó.

Ngoài ra, tài liệu đọc đa số bằng tiếng Anh, cho nên sinh viên sẽ được làm quen với các khái niệm, cũng như luận điểm trong ngành Chính trị học so sánh từ ngôn ngữ gốc (tiếng Anh) nên tránh được sự sai lệch hay thiếu tương đồng trong việc chuyển ngữ. Điều này cũng giúp sinh viên nâng cao khả năng đọc tài liệu chuyên ngành bằng ngoại ngữ.

Các bạn có nghe qua Haiti và Cộng hòa Dominica? <https://www.youtube.com/watch?v=4WvKeYuwifc>

YÊU CẦU KHÓA HỌC:

Socrates dạy cho chúng ta nhiều điều, một trong những điều quan trọng là giá trị của việc đối thoại và thảo luận trong việc tìm kiếm tri thức. Lớp học sẽ được lợi từ những thảo luận hợp lý và xây dựng.

Sinh viên phải hoàn thành các bài đọc trước khi lên lớp và thường xuyên đóng góp thảo luận trong lớp.

HỆ THỐNG ĐÁNH GIÁ (THANG ĐIỂM):

+ Group presentation project: Presentation + presentation essay (30%) Việc sắp xếp lịch và tư vấn thuyết trình sẽ do trợ giảng phụ trách.

+ Final test (70%): Multiple Choice Questions (50 MCQs)

LỊCH HỌC:

Mỗi tuần sinh viên sẽ có 1 buổi học kéo dài khoảng 3 tiếng trong 7 buổi. Do thời gian học ngắn chỉ 30 tiết nên các bạn cố gắng đi học đầy đủ.

Theo quy định của nhà trường, các bạn vắng quá 20% số tiết sẽ không đủ điều kiện thi cuối kỳ.

BÀI ĐỌC:

Tài liệu đọc bắt buộc:

1. Carles Boix & Susan C. Stokes, *The Oxford Handbook of Comparative Politics*, USA: Oxford University Press, (2007).

Tài liệu tham khảo:

2. Daron Acemoglu, James Robinson, *Why Nations Fail*, New York: Random House (2012)

Xin các bạn vui lòng chú ý rằng tất cả các tài liệu ở đây chỉ dành cho mục đích giảng dạy, học tập, và nghiên cứu cá nhân.

NỘI DUNG GIẢNG DẠY:

Buổi 1: Giới thiệu lý thuyết và Phương pháp nghiên cứu của Chính trị học so sánh (Introduction and Approaches to the Study of Comparative Politics):

- Arend Lijphart, “Comparative Politics and the Comparative Method”
- Carles Boix & Susan C. Stokes, chapter 3, “Historical Enquiry and Comparative Politics,” pp. 73-89.
- David Collier, “The Comparative Method”

Buổi 2: Dân tộc, nhà nước, và sự trỗi dậy biến đổi của nhà nước (Nation, State, and Transformations of States): Khái niệm dân tộc được kiến tạo như thế nào? Max Weber định nghĩa thế nào về nhà nước? Martin Lipset nói gì về biến chuyển thể chế?

- Carles Boix & Susan C. Stokes, chapter 11, “National Identity”, pp.256-273
- Carles Boix & Susan C. Stokes, chapter 14, “What Causes Democratization”, pp.317-339
- YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=3YeXND9KUEM> (What Makes A Nation?)

Buổi 3: Các thể chế khác nhau (Regime Types): Dân chủ vs. Phi Dân chủ khác nhau như thế nào? Chế độ đại nghị khác với chế độ tổng thống ở chỗ nào? (Parliamentarism vs. Presidentialism)

- Jose Alvarez, Cheibub, Limongi, & Przeworski, “Classifying Political Regimes”
- Larry Diamond, “Thinking About Hybrid Regimes”
- Steven Levitsky & Way, “Sự Trỗi Dậy của Chủ Nghĩa Chuyên Chế Cạnh Tranh (The Rise of Competitive Authoritarianism)”
- Jose Cheibub, “Chế Độ Đại Nghị và Chế Độ Tổng Thống (Parliamentarism Versus Presidentialism)”
- Joseph Robbins, “So Sánh Chế Độ Tổng Thống với Chế Độ Đại Nghị (Presidentialism Versus Parliamentarism)”
- YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=4quK60FUvkY> (Parliamentary vs. Presidential Democracy Explained)

Buổi 4: Tác động của chế độ chính trị (The Effect of Political Regime): Chế độ nào tốt hơn? Chế độ đại nghị thì có tốt hơn chế độ tổng thống trong việc thúc đẩy kinh tế? Liệu có mối quan hệ nhân quả giữa thể chế chính trị và phát triển kinh tế?

- Adam Przeworski, “Democracy and Development”
- Adam Przeworski & Fernando Limongi, “Political Regimes and Economic Growth”
- John Gerring, Strom C. Thacker & Carola Moreno, “Are Parliamentary Systems Better?”
- Trần Hữu Dũng, “Dân Chủ và Phát Triển”
- Gosta Esping Anderson, “The Three Worlds of Welfare Capitalism”

Buổi 5: Bầu cử và Luật lệ bầu cử (Elections and Electoral Rules): Tại sao tỷ lệ người dân đi bầu ở 1 số quốc gia dân chủ lại ít?

- Arend Lijphart, “The Problem of Low and Unequal Voter Turnout”
- Andre Blais, “What Affects Voter Turnout?”
- Carles Boix & Susan C. Stokes, chapter 24, “Parties and Voters in Emerging Democracies, pp. 582-603.
- YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=uRu_JcarCDY (U.S. Elections - How Do They Work?)

Buổi 6: Các đảng chính trị và hệ thống đảng phái (Political Parties and Party Systems): Đảng chính trị chỉ để nhằm kiếm ghế trong chính quyền phải không? Tại sao quốc gia này lưỡng đảng mà quốc gia kia lại đa đảng?

- Carles Boix & Susan C. Stokes, chapter 21, “The Emergence of Parties and Party Systems,” pp. 499-521.

- Maurice Duverger, "Factors in a Two-Party and Multiparty System," <http://janda.org/c24/Readings/Duverger/Duverger.htm>
- Maurice Duverger, "Political Parties: Their Organization and Activity in the Modern State"
- Joseph Schlesinger, "Maurice Duverger and the Study of Political Parties"
- YouTube, <https://www.youtube.com/watch?v=HpBRGXK-QNs> (Duverger's Law and the Two-Party System Explained)

Buổi 7: Các nhóm lợi ích, Phong trào xã hội và Văn hóa chính trị (Interest Groups, Social Movements, and Civic Culture): Nhóm lợi ích khác với phong trào xã hội như thế nào? Thế nào là xã hội dân sự? Lý thuyết nào giải thích sự xuất hiện của các phong trào xã hội hiện nay?

- Carles Boix & Susan C. Stokes, chapter "Democracy and Civic Culture," pp. 340-362.
- Carles Boix & Susan C. Stokes, chapter 25 "Political Clientelism," pp. 604-627.
- Carles Boix & Susan C. Stokes, chapter 26 "Political Activism: New Challenges, New Opportunities," pp. 628 – 53.
- Ryan Salzman, "Xã Hội Dân Sự Là Gì? (Civil Society)"